

## HEIMSINS BESTU TÍÐINDI

Heimsins Bestu Tíðindi er ein sjálfstøðugur miðil, sum komandi vikurnar fer at geva út stuttar greinir í Dimmu. Vit leggja dent á tíðindi, ið lýsa burðardyggja menning og viðurskipti, ið ikki fáa nógv rásarúm í stóra miðlaheiminum. Heimurin er ikki einans fullur av trupulleikum, men rúmar eisini framgongd og loysnum. Vit á Heimsins Bestu Tíðindum halda, at tað er týðningarmikið eisini at varpa ljós á hesi tíðindi. Fleiri tíðindi kunnu lesast á leinkjuni [www.verdensbedstehenheder.dk](http://www.verdensbedstehenheder.dk). Harafturat eru vit at finna á sosialu miðlunum.

# Kap Verde stendur nú á egnum beinum

Børnefonden letur sínar skrivstovur aftur í Kap Verde, tí málið at menna almennari heilsu og skúlagongd er rokkið

Thomas Gringer Jakobsen og Lív Reynheim

Danski hjálparfelagsskapurin Børnefonden lat um nýggjársléitið sínar skrivstovur aftur í Praia, ið er høvuðstaður í oyggjasamfelagnum Kap Verde út fyri afrikansku vesturstrondini. Hesaferð lata tey ikki aftur vegna ófrið ella vantandi pening, sum áður er komið fyri. Tvørturímóti snýr tað seg um, at Børnefonden hevur rokkið sínum máli, ið er at tryggja betri heilsu og grundleggjandi útbúgving fyri børn og ung í landinum. Hjálparfelagsskapurin hevur tískil avgjørt at flyta hjálpararbeiðið til onnur lond, sum hava størri tørv á teimum.

### Landið hevur ment seg ótrúliga skjótt

Anne Smith Petersen, ið er umboðsstjóri fyri Børnefonden greiður soleiðis frá støðuni: “Tá vit komu til Kap Verde í 1989 var tað bert setta hvørt barn, ið fullfærði barnaskúlan, men her er nógv broytt síðani tá. Nú klára flest øll børn seg ígjøgnum skúlan og landið hevur tikið seg fram á nógv ymiskar háttir; íbúgvarnir liva longri og barnadeyðin er lækkaður nógv. Hesi týðningarmiklu úrslitini prógva, at tað fátæka oyggjasamfelagið, vit møttu á sinni, hevur flutt seg ótrúliga nógv uppá stutta tíð.”

Hóast forsetin í Kap Verde rósar Børnefonden fyri at hava ein týðningarmiklan leiklut í landsins framgongd, er tað tó fólkið og stjórnin í landinum, ið eiga heiðurin, heldur tann Afrikanski Menningarbankin. Hann vil vera við, at framgongdin í roynd og veru stendst av dugnaligari politiskari stýrisskipan, og kallar menningina í landinum fyri eina sólskinssøgu.

### Millum heimsins mest demokratisku lond

Kap Verde varð stovnað av portugisum í 1462, og var í mong ár ein stór og týðningarmikil trælahaðin í Vesturafrika. Eftir at trælahaðin steðgaði, royndu upprunafólkini sum frægast at liva av landbúnaði, men tey stóðu seg illa. Javnan var turkur í landinum og jarðartýningar gjørdi jørðina torføra at velta. Tá Kap Verde fekk sjálfstýri í 1975, var enn sera fátækligt og hungursneyð kom fyri nógvastaðni í landinum, men í 80'unum byrjaði rættiliga ferð at koma á búskaparligu menningina. Í dag er Kap Verde at kalla eitt miðalinntøkuland, sum kann samanberast við eitt nú Marokko.

Tá afrikansk hjálond gerast sjálfstøðug, sigur søgan ofta frá valdaráni og áralangum stríði, men hesum er Kap Verde sloppið undan, síðani tað gjørdist sjálfstøðugt. Síðan loysingina í 1975 hava tey ment seg við nógvvari ferð, og sum heild er gingist oyggjasamfelagnum væl – í lötuni liggur Kap Verde nummar 23 á listanum yvir heimsins mest demokratisku lond; millum Italia, USA og Frakland.



HEIMSMÁL  
fyri burðardyggari menning

1 BASA  
FÁTÆKRADØMI



2 MAT  
TIL ØLL



3 GÓÐ HEILSA  
OG VÆLVERA



4 GÓÐSKA Í  
ÚTBÚGVIÐ



6 REINT VATN  
OG REINFØRI



8 SØMILIG ARBEIÐI  
OG BÚSKAPARLIGUR  
VØKSTUR



10 MINKA  
UM ÓJAVNA



17 SAMSTØRV  
UM HEIMSMÁLINI

